

11/3/84

EL LENGUATGE

Noms legítims

Un dels nombrosos significats que la Gran Enciclopèdia Catalana atribueix al verb *conèixer* (que falta al Fabra), és «designar (algú) habitualment per altre nom que el legal», definició que duu l'exemple *Es deia Villoc, però el coneixiem per «la Lloc»*. Aquesta definició és sens dubte incompleta, car hauria també de preveure o incloure les designacions secundàries, populars o poc usades de nuclis de població i d'altres indrets geogràfics. No ens costa gaire de trobar-ne exemples a la mateixa Enciclopèdia. Girem uns quants fulls i hi llegim tot seguit: *Conflent (vegueria de), Nom amb el qual també ha estat coneguda la vegueria de Vilafranca de Conflent; Congost (priorat del), Nom amb el qual també és conegut l'antic priorat de Cellers*. I caldria incloure-hi encara el cas dels noms d'organismes i institucions. Girem uns quants fulls més de l'Enciclopèdia i hi trobem: *Consell d'Assistència Econòmica Mútua, Organisme, més conegut pel nom de COMECON...*

Cal assenyalar, però, que l'ús del verb *conèixer* per a fer referència als noms o designacions d'indrets de poca importància geogràfica —els que formen l'anomenada toponímia menor—, és en alguns casos abusiu i fins i tot inadequat, i és clarament tributari de l'escassa consideració i gairebé diriem del menyspreu amb què aquests noms han estat esmentats, com si fos a contracor i perquè no hi havia més remei, pels textos oficials (de l'oficialitat imposada) i per aquells altres que en seguien les consignes implícites. Que el nom propi, autèntic i legítim, d'una casa de pagès sigui, per exemple, *Can Desvalls* o bé d'una balma sigui *la balma dels Belitres*, no acaba d'ésser admès per qui no sap trobar aquests noms magnífics en cap nomenclàtor segellat per algun ministeri, i com si evités el compromís de servir-se d'unes denominacions que voregen la illegalitat, recorre aleshores a la frase *la casa coneguda per «Can Desvalls»*. Nosaltres no l'hem pas d'imitar. Tan legítims i dignes són els noms de *Can Desvalls* i la balma dels Belitres com, per exemple, els de *Barcelona* i el riu *Llobregat*. Podem dir, en algun cas, *l'indret conegut amb el nom la Clusa* però així com no diem pas *La ciutat coneguda per Barcelona es troba entre els rius anomenats Llobregat i Besòs*, tampoc no direm, ni creiem que calgui dir, *La casa coneguda per Can Desvalls es troba una mica abans d'arribar a l'indret anomenat la balma dels Belitres*.

Albert Jané